

Stad Gods

Inspiratie van de Augustinessen van Sint-Monica

*Liever op
de stoep*

In dit nummer

- 3 Een goed begin - Mariella Oberndorff osa
- 4 De straat: een heilige plaats - Yvonne Peyresaubes osa
- 8 Kloosterpost - nieuws uit eigen huis
- 10 In gesprek met *Marcus Belle* - over de psychologie van de zwervende ziel - Evelien Plaisier en Lieke Weima
- 13 Groeten van Evelien - Evelien Meijs
- 14 ... streef naar vrede, jaag die na - Erik Borgman
- 17 Zing! - Femke Soethoudt
- 18 Zinnebeeld - Felicia Dekkers
- 20 Martijn Schrama in **Mijmeringen bij Augustinus: help een ander over de drempel**
- 22 Beeldverhaal - Nazrina Rodjan
- 23 Papoea vandaag
Ton Tromp osa over de stoepen van Papoea
- 24 Op de koffie met *Danny Hakvoort* - Chris van Wieren

Bij het beeld

Dit nummer bevat drie kunstwerken uit de serie *Waiting101* van de Amerikaanse kunstenaar Brett Amory. Hij maakte de schilderijen (cover, p.4 en p.14) aan hand van op straat genomen foto's. De afbeeldingen tonen wachtende mensen, die het niet lukt om in het hier en nu te zijn. Ze lijken afwezig en ontwricht, in hun verlangen uit deze staat te ontsnappen. Zie ook www.brettamory.com [RM]

Op de cover:

Waiting #81 (fragment) - Brett Amory

Uitgever:

Zusters Augustinessen van Sint-Monica
Klooster Casella
Postadres: Waterstraat 2
3511 BW Utrecht
Telefoon klooster Utrecht 030 - 2332541
Telefoon administratie 030 - 2430538
E-mail administratie:
maandblad@zustersaugustinessen.nl
www.zustersaugustinessen.nl
www.casella.nl

Doel: Met Stad Gods willen wij mensen betrekken bij wat ons inspireert. Stad Gods wordt gelezen door mensen die ons een warm hart toedragen en/of belangstelling hebben voor de augustijnse spiritualiteit. Via Stad Gods zijn en blijven zij verbonden met ons en het gedachtegoed van onze congregatie.

Hoofd- en eindredactie: Maria van Mierlo

Ontwerp en beeldredactie:

Tegenwind grafisch ontwerp, Roelant Meijer

Redactiesecretariaat: Evelien Ouwehand

Redactie: Erik Borgman, Felicia Dekkers, Marie Madeleine Maas osa, Anne Nij Bijvank osa, Evelien Plaisier, Lieke Weima, Chris van Wieren

Aan dit nummer werkten mee:

Marcus Belle, Danny Hakvoort, Evelien Meijs, Mariella Oberndorff osa, Yvonne Peyresaubes osa, Nazrina Rodjan, Martijn Schrama osa, Femke Soethoudt, Ton Tromp osa

Fotografie: Edward Aghina (p.20), Thomas Feickens - www.studiovhf.com (p.10), Roelant Meijer (p.3, 13, 17, 24), Ton Tromp osa (p.23).

Verspreiding: Stad Gods verschijnt zes maal per jaar, in een oplage van 12.500 per editie. Vrienden van de zusters augustinessen, die met € 10,00 of meer per jaar de zusters ondersteunen, ontvangen Stad Gods automatisch.

Ook vriend worden van de zusters en dit blad

ontvangen? Maak uw bijdrage van € 10,00 of meer per jaar dan over op NL76 INGB 0003 8244 29 ten name van Administratie tijdschrift Stad Gods Utrecht, onder vermelding van 'Nieuwe lezer' en uw volledige adres.

Een goed begin

Monnie, onze poes, zit op de drempel. Ze kijkt naar buiten, terwijl ik zojuist de deur voor haar heb open gedaan. Ze wacht. Of beter gezegd: ze laat mij wachten. Ik heb echter geen geduld en geef haar een zacht duwtje om in beweging te komen. Dan schrijdt ze met de staart omhoog de zon tegemoet.

Is het bij ons mensen niet net zo? Hoe vaak verblijf ik zelf niet op die drempel en vraag ik me af: wat wil ik eigenlijk? En wil ik het nú? Soms is zo'n verblijf op de drempel wel prettig, het voelt er veilig, want je kunt nog alle kanten op. Je hoeft nog niets, kunt alles eens rustig bekijken en ach, je bent eigenlijk wel tevreden met die comfortabele plek-op-afstand. Terugdenkend aan mijn eigen keuze om augustines van Sint-Monica te worden, besef ik dat ik toen ook op een drempel stond. De ontmoetingen die ik had, daar voelde ik me goed bij. Toch was er een soort van wachten - op dat duwtje. Maar door wie, door wat? Tot ik dat citaat van Dag Hammerskjöld las: 'Ik weet niet wie - of wat - de vraag stelde. Ik weet niet wanneer zij gesteld werd. Ik herinner me

niet dat ik antwoordde. Maar eens zei ik ja, tegen iemand - of iets.' Misschien is het dus toch een kwestie van wachten, van geduld. En gespitst zijn op de tekenen.

Op een van de bomen in ons gebedsbos staat een tekst van Augustinus: 'God wacht op de drempel van je hart.' Dat roept de vraag op, of God misschien andersom ook op ons wacht, op onze uitnodiging. Dat vraagt om een persoonlijke relatie, die je moet onderhouden. Bij het mediteren en bidden keer je in stilte naar binnen om lichamelijk tot rust te komen. Je leert om je hart meer open te stellen, meer ontvankelijk te worden voor de nabijheid van Gods Geest. En dan zou het zomaar kunnen gebeuren dat je ineens bidt: 'Wil mij dragen, over de drempel naar een nieuw begin'.

Mariella Oberndorff osa, algemeen overste

De straat: een heilige plaats

Yvonne Peyresaubes osa

‘Van verlangen smacht mijn ziel naar de voorhoven van de Heer’ (Psalm 84,3a). Wie is de dichter, de psalmist die ons van zijn droom, van zijn heimwee vertelt? Een pelgrim op weg naar Jeruzalem? Of een balling, ver van huis, die met verlangen terugdenkt aan de stad waar hij heeft geleefd en aan het bijzondere hart ervan: de tempel? De voorhoven, met andere woorden: het kerkplein voor het gebouw, de stoep; dat zou hem al genoeg zijn. Genoeg om geest en hart - ‘mijn hart en mijn lijf’ (Psalm 84,3b) te verkwikken, gelukkig te maken. Want daar te zijn, op de stoep, dat betekent al nabijheid. En dat is wat de gelovige mist in tijden van heimwee en tegenspoed, wanneer hij anderen spottend hoort vragen: ‘Waar is dan je God?’

Een stad in de stad

De psalmist heeft het over ‘voorhoven’, meervoud, dus verschillende ruimtes, pleinen, galerijen. De tempel in Jeruzalem is een heel complex: een stad in de stad zou je kunnen zeggen, met binnenplaatsen, hoven en gangen die naar gebouwen leiden die alleen voor de priesters toegankelijk zijn. Er is een aparte hof voor vrouwen, een voor het gewone volk en een

hof voor niet-joden: zoekers, toeristen, nieuwsgierigen. In de eigenlijke tempel kom je als leek niet, maar ook als je in een van die binnenplaatsen staat, of op het voorplein, ben je toch niet meer buiten. Je proeft iets van het feest, van de heiligheid. Ook psalm 42 verraadt de heimwee van de dichter die, ver van Jeruzalem, de tempel mist en vooral de saamhorigheid met de daar aanwezige gelovigen: ‘Weemoed vervult mijn ziel, nu ik mij herinner hoe ik meeliep in een dichte stoet en optrok naar het huis van God - een feestende

Op het voorplein proef je al iets van het feest

menigte, juichend en lovend’ (Psalm 42,5). Hier worden beelden opgeroepen van mensen die, door eenzelfde verlangen bewogen, bij elkaar komen om een gebeuren te gedenken, feestelijk of droevig, om te ervaren dat ze niet alleen zijn in hun verdriet of vreugde, maar om integendeel te voelen dat ze medemens zijn, dat ze zonder de anderen niet veel voorstellen, alleen maar klein en kwetsbaar zijn.

Je ziet mensen naar symbolen zoeken en die ter hand nemen

Symbolen en rituelen

De laatste tijden hebben we veel beelden gezien van zulke samenkomsten: mensen die elkaar opzoeken vanuit hun ervaring van onzekerheid, eindigheid, schuld ook misschien - wat hadden wij kunnen, moeten doen om een samenleving op te bouwen waaruit oorlogen en aanslagen verbannen zijn? Waar respect voor elkaar en werkelijk meeleven meer dan lege woorden zijn? Wij zien dat mensen in hun teleurstelling naar gebaren zoeken, naar symbolen die zaken uitdrukken waar geen woorden meer voor zijn. Je ziet mensen naar symbolen zoeken en die ter hand nemen. Licht is natuurlijk zo'n symbool, want in donkere dagen zoeken we naar licht. Het vlammetje van kaarsen, kwetsbaar en zwakjes flakkerend, verbeeldt de hoop dat geweld en dood niet het laatste woord zullen hebben. En de bloemen die op de plekken van aanslagen worden gelegd spreken hun eigen taal: tegen alle evidentie in vertellen die van leven, van schoonheid en van liefde, sterker dan de dood.

de kerk - laat staan het kerkplein - en de straat. Op het kerkplein, op de stoep - niet binnen, maar ook niet helemaal buiten - richten mensen hun verlangen naar *groter, hoger*. Zij laten zich door woorden en beelden uit een geloofstraditie inspireren. Anderen zoeken het niet bij de Kerk. Uit onverschilligheid of teleurstelling wellicht: 'Ik ben zo lang niet meer in de kerk geweest en met wat ik allemaal verkeerd heb gedaan, durf ik er niet meer in', zei iemand tegen mij. Charles Péguy, een Franse dichter, raadt ons het volgende aan: 'Als je na een zwerftocht door velden en moerassen bij een vriend aankomt, veeg je je schoenen op de mat, maar daar moet je geen uren over doen: zonde van de tijd van de vriendschap. Je moet ook niet uit vrees dat je niet welkom bent op de stoep van de kerk blijven staan. Degene die ons uit klei heeft geboetseerd (een prachtig beeld van onze gecompliceerdheid, met lichte en donkere kanten) zal er niet van opkijken dat we er af en toe wat modderig uitzien. Stap maar naar binnen, de deur is open!'

Buiten ontmoeten

In het Evangelie wordt duidelijk dat Jezus vooral buiten te ontmoeten is: op straat

Symbolen en rituelen helpen ons zien dat er geen onherroepelijke scheiding bestaat tussen het heilige en het profane, tussen

en ook in de voorhoven van de tempel, waar hij regelmatig onderricht geeft. Hij kijkt naar de mensen die daar komen, ziet wat anderen niet opmerken. Niet onder de indruk van rijke lui die hun geldstukken in het offerblok laten rinkelen, ziet hij een arme weduwe die schichtig een paar muntjes brengt. Die rinkelen niet, maar vallen dof binnen. Een ander soort armzalig metaal! Zij wordt gezien (Marcus 12,44). Dat horen wij vaker in het Evangelie: mensen die van zichzelf denken dat ze niet de moeite waard zijn, die liever in de menigte verdwijnen, juist die worden gezien en gewaardeerd.

Vandaag, meteen, word ik een ander mens!

Ik denk ook aan Zacheus die met de menigte meeliep om Jezus te zien. Hij wilde zien, maar liever niet gezien worden. De mensen zouden hem misschien uitjouwen! Maar hij wordt gezien, zelfs bij zijn naam geroepen. Wat in dit verhaal opvalt is de vooringenomenheid van de stad-

genoten: 'Wij weten wat voor iemand hij is, een schurk, veel te rijk om eerlijk te zijn. En die Jezus, een profeet? Als het waar was, zou hij wel weten wie hij voor zich heeft en zich niet in zijn huis laten lokken.' We horen de mensen kletsen, roddelen, met een paar woorden iemand veroordelen. En daar staat Jezus, verwachtend, vrij, onbevooroordeeld. Vrij; want niet meedoen aan de roddel, aan *wat de mensen zeggen*, veronderstelt innerlijke vrijheid, een vrijheid die je in staat stelt positieve dingen waar te nemen. Net als Jezus, zittend op de stoep bij de tempel. Hij laat ervaren dat er geen scheidslijn is tussen 'het heilige', het huis van de Heilige en de straten en pleinen van de stad. Zijn aanwezigheid alleen al brengt de Eeuwige, zijn Vader dichtbij. Het is over en weer. Hij kijkt naar iemand en daarmee maakt hij een verlangen wakker, bewust, een verlangen naar goedheid, naar goed leven. 'Vandaag, meteen', roept Zacheus uit, 'word ik een ander mens.'

Yvonne Peyresaubes osa is augustines van Sint Monica en woont in het klooster Monicahof te Someren.

Kloosterpost

Samengesteld door Marie Madeleine Maas osa en Anne Nij Bijvank osa

Hein Blommestijn over de liefde van God

Onze geassocieerde leden vormen een dichte kring rond Casella: acht mensen, door een ritueel met ons verbonden, die praktisch en geestelijk nauw bij ons betrokken zijn. Zodra er bij ons iets evolueert, bewegen ze mee. Dit is ook het geval nu we ons er in Casella meer en meer bewust van worden, hoe we ons door God geliefd mogen weten en naar anderen kunnen kijken. Hein Blommestijn, karmeliet, begeleidt ons hierin. Hij kan ons in teksten van Augustinus een duizelingwekkende hoogte doen vermoeden of een ontzagwekkende diepte. De geassocieerde leden verlangden ernaar daarin mee te bewegen. Onder leiding van Hein hebben we een middag besteed aan *De kleine prins* van Antoine de Saint-Exupéry. Een wonderlijke ervaring. Steeds weer die vraag: 'Hoe weet je nou dat God van je houdt?' Hein: 'Omdat je hart klopt. Je leeft! Dat is een wonder!' (MM)

Documentairemakers Paul en Annette

Twee vrienden van ons, Paul Delcour en Annette van Tol, vroegen bij het vertrek van de zusters uit Hilversum of ze dat overgangsproces een jaar lang met hun filmcamera mochten volgen. We stemden toe, als wij gewoon door zouden kunnen gaan met ons leven.

Het zijn doorzetters: Paul en Annette zijn met ons meegegaan, maanden lang. Interviews, feesten, een uitvaart, alles werd opgenomen. Bovendien doken ze met een enorm enthousiasme in oude films. Het resultaat werd in januari op de televisie vertoond, in het programma Roderick Zoekt Licht van de KRO/NCRV. De mooie, verrassende reacties stromen nog steeds binnen. (ANB) *Terugkijken kan via Programma gemist / NPO 2, Roderick zoekt licht, 10 en 17 januari 2017.*

Someren

De zusters die nu wonen in Zonnehoek - een vleugel van zorgcentrum Witven in Someren - gaan verhuizen naar andere ruimtes in het hoofdgebouw. Een hele onderneming als je tussen de tachtig en 92 bent en twintig jaar ergens gewoon hebt, met een eigen kamer, een huis-/eetkamer en uitstekende, liefdevolle zorg.

Door deze interne verhuizing worden een groep van dertien en een groep van vier zusters samengevoegd. Er wordt momenteel naarstig vergaderd om alles en iedereen een mooie plek te geven, met opnieuw goede leef-, woon- en berguimtes. En wat het belangrijkste is: met de deskundige, hartelijke zorg van de medewerkers van de stichting Land van Horne. Het boetseren en schilderen gaat gelukkig gewoon door! (ANB)

Lucia Tuin osa

Nieuwendam 14 februari 1932

Utrecht 9 januari 2017

Zuster Lucia (Eef) was de oudste dochter in het gezin. Mogelijk had ze daaraan haar zorgende aard te danken. De zorg voor mensen heeft haar leven getekend. Voor zichzelf was ze bescheiden, maar ze kwam vasthoudend op voor anderen, vol trouw en doorzetting.

In 1954 sloot zij zich aan bij een groep jonge vrouwen die het werk van de zusters Augustinessen ondersteunden. Daar ontstond haar belangstelling voor het kloosterleven. In 1958 trad ze in en kreeg haar kloosternaam: Licht! Zij heeft haar naam zeker waargemaakt door het licht dat ze bracht, niet alleen in de vele kloosters waar ze woonde, maar ook bij de Hongaarse vluchtelingen in Sittard, gezinnen in Amsterdam en Hilversum. Overal had zij haar beschermelingen en ook de zorg voor een peuterklasje bracht haar veel vreugde. Lucia, je hebt je licht laten schijnen voor veel mensen in donkere tijden. Dat Licht nu jouw deel mag zijn.

*Belijdenissen
van een psycholoog*

In gesprek met Marcus Belle

Lieke Weima en Evelien Plaisier

Foto: Thomas Feickens -studiovhf

Aan de hand van citaten van Augustinus gaat Stad Gods het gesprek aan met mensen uit de kring rondom de zusters. We vragen daarbij om een reactie op de citaten. Het resultaat is meer een gesprek dan een interview, een gesprek zelfs dat een persoonlijke belijdenis mag worden. Deze keer: Marcus Belle.

Al jaren heeft hij zijn thuis in Heino, waar hij ook zijn praktijk als psycholoog heeft. 'Ik vind het belangrijk om ergens geankerd te zijn. In plaats van dat ik altijd uit moet reiken, voel ik nu dat ik zelf steeds meer centrum kan zijn waar mensen bij kunnen tanken.' Dat 'thuis' is niet vanzelfsprekend. Marcus weet hoe het is om 'op de stoep' te leven.

Citaat 1:

Veel te laat heb ik jou lief gekregen

'Mijn leven heeft lange tijd in het teken gestaan van een zoektocht naar het kloppende object van mijn liefde. Met wie kan ik mij nu echt verbinden? Ik was op zoek naar Die Ene Vrouw, maar natuurlijk is niemand perfect. Op mijn veertigste dacht ik: houd toch op met dat zoeken! Ik leerde mijn huidige vrouw kennen en heb er bewust voor gekozen om te blijven, ook toen

onze 'donkere kanten' zichtbaar werden. Benedictus noemt dat *stabilitas*: hier heb ik te zijn, hier heb ik het (mee) te doen. Dat is een opdracht, maar het is ook goed voor mijn gemoedsrust. Mijn creativiteit en mijn liefde kunnen pas echt groeien als ik ergens blijf. Als ik relatietherapie geef probeer ik echtparen dan ook te leren om imperfectie niet alleen te accepteren, maar ook te waarderen.'

'Ik heb diep moeten gaan in mijn zoektocht naar levensvertrouwen. Direct na mijn studie psychologie kreeg ik een baan bij een daklozencentrum, maar binnen vier maanden zakte ik door mijn vloer heen. Ik werd angstig en depressief en nam ontslag. Er was geen houden meer aan. Uiteindelijk ben ik weggelopen: ik wilde de mensen om mij heen niet meer belasten. Een jaar lang wist niemand waar ik was. In die tijd heb ik misschien twintig woorden met mensen gewisseld. Een deel van mij wilde dood. Ik deed suicidepogingen, maar iets in mij wilde ook leven, dat ervoer ik fysiek. Toen mijn geld op was, begon ik te stelen. De eerste keer herinner ik me nog goed. Met bonkend hart stal ik een pak speculaas. Langzamerhand ontwikkelde ik een manier om

onzichtbaar te zijn. Ik lifte en liep door het hele land, want als ik stil zou staan, zou alles op me af komen. Het bos was de enige plaats waar ik me geborgen voelde: de bomen en dieren veroordeelden me niet.'

'Na een jaar was ik uitgeput. Ik kon het niet meer opbrengen om te stelen. Omdat ik toch moest eten, ging ik uiteindelijk naar een uitzendbureau. Daarvoor was werken niet mogelijk geweest, maar nu ging het! Langzamerhand ging het bergop. Ik ben de mensen van wie ik geld had gestolen terug gaan betalen, en mijn familie en vrienden weer op gaan zoeken. Het wonderlijke was dat niemand boos was. Iedereen was blij om me weer terug te zien. Een vriend zei: 'Dit is nu genade.' En dat is precies het goede woord.'

'Het zwerven is therapeutisch voor mij geweest. Ik kan nu zeggen: 'Ik kan op mezelf staan.' Augustinus' verzuchting *veel te laat* herken ik wel: het is gegaan zoals het ging en zoals het waarschijnlijk moest gaan, maar hoe zou het zijn geweest als ik die gronding eerder had gevoeld?'

Citaat 2: Niets is het waard om wanhopig over te zijn

'Over mijn eigen leven ben ik niet wanhopig. Ik red het wel. Maar het wereldgebeuren maakt me weleens wanhopig: de oorlogen en de ecologie. Een leerling van Boeddha zegt: 'Ik kan pas echt verlicht worden als alle wezens verlicht zijn.' Zo voel ik het. Ik ben pas compleet als de wereld compleet is. God is ook niet compleet zonder ons. God heeft ons vrijheid van handelen gegeven en kijkt nu toe: hoe gaan jullie het doen? Dat geeft ons een verantwoordelijkheid die het individu-zijn overstijgt. Ik hoop dat de aarde niet kan vergaan voordat we als mensheid klaar zijn. Maar dat is ook wat me wanhopig kan maken: gaan we het redden met z'n allen?'

'Ik vind het nodig om de hoop tegen die wanhoop te voeden. Ik ben lid van verschillende spirituele gemeenschappen. We moeten namelijk op zoek naar de gemeenschappelijke spirituele deler. Door angst krijgen mensen het idee dat ze hun identiteit moeten verstevigen, maar voor verbinding is het juist nodig om een deel van je eigen identiteit af te breken. Dat is eng en moeilijk, maar wel nodig.'

Groeten van

Evelien

*'In een of ander huis, een handjevol mensen,
een tafel, een boek, verhalen van Hem.'*

Zomaar een zondagochtend. Een ronde tafel, een kaars. Elf mensen en een baby. We zijn in de gebedsruimte van Casella. Uit de speakers klinkt zachte muziek. We bladeren door het boekje, luisteren naar een gebed en zingen een lied. Ieder met zijn eigen verhaal, maar voor dit moment hier samen.

Vanaf mijn plekje op de houten stoel kijk ik uit over het weiland. Roodoranje ochtendlicht schijnt over het besneeuwde landschap. In de stilte ontmoet ik mijn eigen onrust. Zo vaak al zat ik hier, maar hoe is het vandaag? Wat zou ik willen zeggen of vragen? Geen woord schiet me te binnen. Mijn blik blijft rusten bij de woorden op het raam: Verlangen bidt altijd.

Op de tafel staan een brood en karaf. De vertrouwde toelichting volgt. We vieren geen eucharistie, maar een eenvoudig samen delen van brood en beker zoals ook de eerste christenen dat al deden. Het ontroert me vandaag. Die woorden, maar meer nog degene die ze zegt. Om het verlangen dat eruit spreekt van het eenvoudig samen breken van een brood. Om de kwetsbaarheid en om de moed dat waar te maken.

Na het tafelgebed gaat het brood rond. Het kraakt en kruimelt. Het valt op de grond en wordt weer opgeraapt. Zo staan we daar dan samen in een kring met een stukje stokbrood in de hand. We eten het op en drinken het sap. In alle eenvoud, op zomaar een zondagochtend. En na dat ritueel voelt alles net een beetje anders dan ervoor. Een beetje beter. Geen hoofd dat het bevatten kan. Het is de wereld op zijn kop.

*Evelien Meijs is geassocieerd lid van Casella.
De wereld is haar werkterrein.*

Mijd het kwade, doe wat goed is, streef naar vrede, jaag die na (Psalm 34,15)

Erik Borgman

‘Wij willen (...) een oefenschool gaan stichten voor de dienst van de Heer’, schrijft Benedictus van Nursia (480-547) in het voorwoord van zijn leefregel voor monniken. Je zou kunnen denken dat het oefenen tot op heden nog maar weinig zoden aan de dijk heeft gezet. Immers, nog altijd geven mensen in benedictijnse en cisterciënzer kloosters en gemeenschappen hun leven gestalte volgens de regel die Benedictus in de zesde eeuw voor zijn oefenschool opstelde. Een boek dat die leefregel naar het alledaagse leven van vandaag probeert te vertalen heet *Een levensregel voor beginners*. En inderdaad, in ons leven met God blijven we altijd beginners. Dat kun je ontmoedigend vinden: het schiet maar niet op! Maar het is ook troostend. Je kunt steeds opnieuw beginnen. ‘Weet u niet dat Gods geduld u tot boetvaardigheid wil brengen?’ citeert Benedictus in vers 37 de apostel Paulus (Romeinen 2,4). God heeft geduld met ons. Maar hebben wij ook geduld?

Vrede zoeken

Kloosterlingen in de benedictijnse traditie lezen en overwegen elke dag een stukje van hun regel. Zij kennen dus alle details. Maar voor mij wordt de lange lijn van

de proloog samengevat in het citaat uit psalm 34 dat erin te vinden is: ‘Wie is de mens die het leven liefheeft, die goede dagen wil genieten?’ begint het (vers 13). Je bent geneigd terug te vragen: ja, wie is dat niet? Maar vervolgens krijg je niet de raad om altijd aan God te denken of van de wereld een hemel op aarde te maken.

Er staat:

Behoed dan je tong voor het kwaad,
je lippen voor woorden van bedrog.

Mijd het kwade, doe wat goed is,
streef naar vrede, jaag die na
(vers 14 en 15).

*In ons leven met
God blijven we
altijd beginners*

Waarheid spreken dus, geen nepnieuws verspreiden dat mensen tegen elkaar opzet. Nu horen jullie het ook eens van een ander!, ben ik geneigd op het internet te zetten. Maar het wordt hier tegen mij gezegd.

Hoe kan ik de vrede worden waar ik op hoop?

Blijkbaar betekent de vrede najagen: zelf een plek van vrede zijn. Daarin ben je inderdaad altijd een beginner. Steeds weer turbulentie en geweld, steeds opnieuw raak je erdoor meegesleept of brengt het je tot woedend verzet - wat bij uitstek een uitdrukking blijkt van het feit dat je je erdoor laat meeslepen. Wees de vrede die je zelf verlangt, zeggen Benedictus en de psalmist gezamenlijk. Maar hoe zou dit ooit kunnen? Als ik eerlijk ben, dan realiseer ik mij dat de onvrede die mij in de wereld om mij heen zo tegenstaat, bij uitstek ook in mij zit. Hoe zou ik dan de vrede kunnen worden waarop ik hoop?

God proeven

Begin nu maar gewoon, zegt de Regel van Benedictus. Het is vallen en opstaan, maar dat hoort bij oefenen. En word vooral niet wanhopig! God heeft immers in jou dat verlangen naar vrede gewekt en blijft je roepen om haar na te jagen. Het gaat er niet om wat je gisteren of eergisteren gedaan hebt, of vorige maand of vorig jaar. 'Luister vandaag naar zijn stem' (Psalm 95,7), en naar de echo ervan in je verlangen.

Hoewel je dus te midden van onvrede en turbulentie leeft en onvrede en turbulentie in jou leven, ben je niet afgesneden van de vrede. Je verlangen is er de verbinding mee. Probeer daarom dit verlangen om te zetten in behoeften en die behoeften zo snel mogelijk te bevredigen. Het gaat er niet om van je eigen onvrede weg te lopen of je af te sluiten voor de onvrede van de wereld. In plaats daarvan raadt psalm 34 aan: 'Proef, en geniet de goedheid van de Ene, gelukkig de mens die bij hem schuilt' (Psalm 34,9). Woon in je verlangen, proef je hunkering en verken daar de zoetheid van de liefde. Koester je in haar, want daar vind je God die je vervolgens niet zult kunnen ophouden te zoeken.

Erik Borgman is lekendominicaan en hoogleraar theologie. Hij is sinds 1999 vaste medewerker van Stad Gods.

Zing!

Femke Soethoudt

Bleibet hier und wachet mit mir

Blei - bet hier und wa - chet mit mir!

Wa - chet und be - tet, wa - chet und be - tet!

(Naar Matteus 26,38)

Tekst: Jacques Berthier, Taizé 1982

Als ik dit lied zing, vraag ik God om bij mij te blijven, om mij niet alleen te laten. Juist als het donker is en ik eigenlijk weg wil, soms zelfs van mijzelf, kan ik met dit lied contact zoeken. Ook al weet ik niet precies wat het betekent, God is degene tot wie ik dit gebed richt. En tegelijk zingt God dit lied met mij mee en vraagt mij hetzelfde. Blijf, waak, bid. We doen het samen, we hebben elkaar nodig. Dit lied is een wisselwerking, een gesprek. En in het vertrouwen dat ik niet alleen ben lukt het ook soms, blijven.

Daar buiten

Buiten op de straat
kom je van alles tegen:
het vuil, veel ergernis en onverschilligheid
en telkens weer die eenzame mens...

Op straat kan deze wereld
zich niet verschuilen,
daar wordt zichtbaar
wat je toch liever níet zag...

Maar steeds is daar een mens
die zonder angst
en vol vertrouwen zegt:
'Het mooiste moet nog komen.'

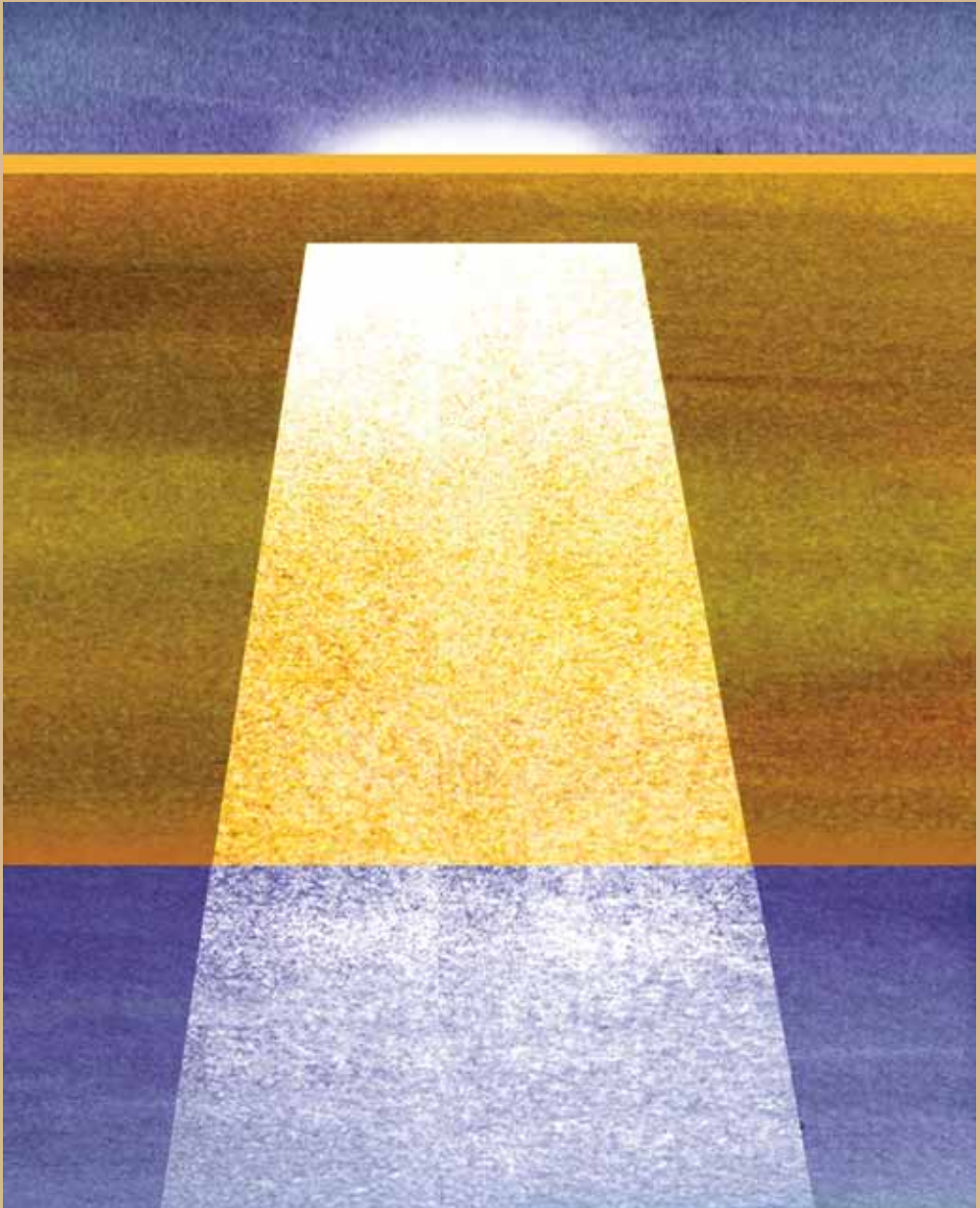
Hij schildert mij een toekomst en het licht,
de kleur van aarde, water en van bomen
en ook iets van God
in elk gezicht...

ZinneBeeld

Tekst: Felicia Dekkers

Beeld: Daar is het licht (2013)

© Jan de Kort, norbertijn en kunstenaar (1924-2017)

Mijmeringen bij Augustinus

Samen over de drempel

Martijn Schrama osa

*Ik zie iemand die om toelating heeft
gevraagd tot uw gemeenschap, en jullie
verwijten hem dat hij maar doet alsof.
Christen, houd voor waar wat je ziet, en
laat aan God over wat je niet ziet.
(Augustinus, preek 296,14)*

Als het nodig is, schrikt bisschop Augustinus er niet voor terug zijn kerkvolk te berispen. Wat is er aan de hand? Iemand die ooit tegenstander van de kerk was, heeft gevraagd om in de kerkgemeenschap te worden opgenomen. Zo'n mens laat zijn goede wil zien, zou je zeggen. Maar de gemeenschap vertrouwt het niet. Men vreest dat hij uit opportunisme naar binnen wil, bijvoorbeeld om als ondernemer zijn klantenkring uit te breiden. Augustinus is op reis wanneer dit geval speelt. Bij zijn terugkomst merkt hij dat de gemeenschap de bekeerling de deur heeft gewezen. Hij klaagt de kerk aan: jullie hebben die mens buiten op de stoep laten staan. Waarom gaan jullie niet uit van zijn goede wil, tenzij je onweerlegbare bewijzen hebt dat zijn motieven niet oprecht zijn?

Geef iemand een kans

Toen ik de reactie van Augustinus las, moest ik denken aan paus Franciscus. Staar je niet blind, zegt de paus, op het etiket dat mensen iemand opprikken. Geef je niet over aan een voorbarige veroordeling op grond van vage veronderstellingen. Geef mensen je vertrouwen op grond van wat je kunt waarnemen van hun goede wil. En wat je niet kunt zien en dus niet kunt weten, laat het oordeel daarover maar aan God.

Dat is taal van een echte herder; dezelfde die het verdwaalde schaap niet afschrijft, maar het juist gaat zoeken en daarom de rest van de kudde even aan haar lot overlaat, erop vertrouwend dat het met die schapen wel goed zal komen. Ook op dagelijks niveau kun je elkaars hoeder zijn: aandacht hebben om te voorkomen dat men iemand uitsluit en niet mee laat doen. Ben ik dan mijn broeders of zusters hoeder? Ja, dat ben ik zeker. We zijn samen onderweg, en hoe mooi is het niet als we samen het einddoel bereiken. Dan is de reis geslaagd. Wanneer ik echter zelfvoldaan vaststel, dat ik in mijn eentje de finish heb bereikt en met een ruime voorsprong de anderen ver achter me laat,

dan is er iets mis. Dan is de tocht eigenlijk mislukt, want wie zorgt dat hij zelf binnen is, laat de rest op de stoep staan.

Samen de eindstreep halen

Samen de eindstreep halen is het tegenovergestelde van een record breken: die ene die net een halve seconde eerder is dan de rest. Dagelijks merken we tot welke verdwazing winzucht leidt, niet alleen in de sport, ook in het bedrijf of in de politiek. Laat het streven om samen de eindstreep te halen geen uitzonderlijk ideaal worden. Ben je van gisteren, wanneer je mensen gewoon mee naar binnen neemt om te voorkomen dat zij op de stoep moeten blijven staan?

Dr. Martijn Schrama, augustijn, doceerde Geschiedenis van theologie en Geschiedenis van spiritualiteit. Hij is verbonden aan het Augustijns Instituut te Utrecht en is pastor in de Salvatorparochie aldaar.

Augustinus een beeldverhaal

Ik werd naar school gestuurd om te leren lezen en schrijven.

Pak allemaal maar je spullen. We gaan zo beginnen.

Al zag ik daar het nut niet van in.*

Augustinus! Heb je nou alweer dat speelgoed bij je?

AUW!
AUW!

Als ik niet vlot genoeg leerde kreeg ik zulke harde klappen dat ik de volgende dag niet eens meer kon schrijven.

Maar ondanks al mijn gebeden bleven de klappen komen.

Ik bedacht al gauw een trucje.

Heer, ik wil niet meer geslagen worden. Kunt U er alstublieft voor zorgen dat ik geen klappen meer krijg van de meester?

AUW!
AUW!

En de volwassenen leken het zelfs leuk te vinden, zelfs mijn moeder!

Wordt vervolgd

Papoea vandaag: Een trapje bij een voordeur

Stad Gods zet elk jaar één project in de schijnwerper op deze plek. Dit jaar de Villanova-scholen van pater Tromp in Indonesië. Blijft u bijdragen zoals altijd? U kunt natuurlijk ook geld overmaken voor de crisisopvang of daklozenopvang. Vermeld waar uw donatie voor bestemd is, dan zorgen wij dat het geld op de goede plek terecht komt.

Met vriendelijke groet, zusters augustinessen van Sint-Monica

Vroeger waren er in West Papoea misschien wel stoepen, maar die zijn allemaal verdwenen. Je moet altijd uitkijken waar je je voeten neerzet en het is oppassen geblazen om niet in een open rioolput te vallen. Een trapje bij een voordeur kan hier bestaan uit een stapel losliggende boomstammen, waarover je balancerend naar binnen moet. Of je moet naar binnen springen, een halve meter hoog. Of als een aap op handen en voeten over een schuinliggende palmboom klauteren. Je komt niet zomaar waar je zijn moet; je moet erop vertrouwen dat de volgende stap je geen ongeval zal bezorgen en dat je niet in die afgrond zult tuimelen. En zo is het ook met de opstapjes die een mens in zijn leven moet nemen om zich een plaats in de maatschappij te veroveren. Vorming, opvoeding en een goed diploma zijn zijn zulke stappen. De katholieke scholen in Papoea worden vooral bezocht omdat ze hierin veel te bieden hebben: goed onderwijs, discipline, een duidelijke visie en individuele belangbehartiging

voor elk kind, ongeacht het milieu waarin het opgroeit. Onze internaten zijn onbetaalbaar, maar vooral in figuurlijke zin. Want in letterlijke zin helpt ú de kinderen, toch? Een duwtje in de rug, de stoep op. Hartelijk dank voor uw trouwe hulp!

Ton Tromp osa

Maak uw gift over op:

NL76 INGB 0003 8244 29

Vorig totaal	€ 1.760,-
Nieuw totaal	€ 2.325,-

Op de koffie met Danny Hakvoort

Chris van Wieren

Foto: Roelant Meijer

‘Met ons vijven wonen we nu sinds drie maanden naast de zusters aan de Waterstraat. Toen we hier kwamen, hadden we als gemeenschap een concrete opdracht: maak contact met de buurt. Dus we gaan gewoon kijken wat hier nodig is, dachten we. Maar de zusters zeiden: ‘Ga er nu eerst maar vanuit dat er niets nodig is.’ Vreemd, want daardoor wisten we eigenlijk niet goed wat we hier dan aan het doen waren. Hoe ga ik aan mijn familie en vrienden uitleggen dat ik hier ben gaan wonen zonder dat ik weet wat ik hier doe? Je bent eraan gewend om altijd een doel te hebben, maar de denkwijze van de zusters is anders. Eerder dienstbaar aanwezig dan doelgericht. We noemen onze gemeenschap nu Eau de Gracht. Naar eau de vie, wat ‘levend water’ betekent. Midden in de stad willen we een bron creëren waar mensen omheen kunnen zitten. Gewoon even op verhaal komen, een plek waar mensen zichzelf kunnen zijn. Dat idee zetten we nu om in concrete plannen. Zo willen we kwetsbaar en beschikbaar zijn. Net als de zusters eigenlijk.’

